

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1.	
НАУКОВА ПАРАДИГМА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ КІБЕРЦИВІЛІЗАЦІЇ ЯК ПРЕДМЕТ СУЧАСНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ.....	6
1.1. Світоглядна юрисдикція інформаційного капіталу щодо еволюції кіберцивілізації.....	6
1.2. Соціально-правові корені маніпуляції свідомістю в контексті кіберцивілізації.....	51
1.3. Новий критеріальний погляд адміністративної юстиції в забезпеченні «Держави в смартфоні».....	68
РОЗДІЛ 2.	
МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ КІБЕРЦИВІЛІЗАЦІЇ.....	78
2.1. Інтернет як цифровий метод віртуальної комунікації в системі глобальної кіберцивілізації.....	78
2.2. Концептуальна модель щодо захисту інтелектуальної власності особи, держави та суспільства в глобальній кіберцивілізації.....	104
2.3. Особа, держава та суспільство як інформологічні суб'єкти наукового пізнання щодо планетарного життя.....	137
РОЗДІЛ 3.	
ЗАКОННІ ПРАКТИКИ В АНТИКОРУПЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГЛОБАЛЬНОЇ КІБЕРЦИВІЛІЗАЦІЇ.....	167
3.1. Трансформація адміністративно-правової системи на глобальному ринку праці.....	167
3.2. Інфраструктурна практика як важливий механізм реалізації антикорупційного права.....	178
ВИСНОВКИ.....	186
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	189

ВСТУП

Монографія присвячена наслідкам науково-пошукової роботи, у ході якої автори намагаються прогнозувати різні результативні напрямки суспільних відносин сучасності як юрисдикції в системі глобальної кіберцивілізації. Це вимагає нового світобачення і якісно нової організації світоустрою, оскільки мають відбутися надто потужні і багатопланові інформаційні зміни в життєдіяльності населення планети. Тому тензорно-інваріантне числення сучасної кіберінфраструктури є актуальним в адміністративно-правовому полі інформаційного капіталу. Особливе значення тензорно-інваріантне числення має в сучасних аерокосмічних практиках кіберінфраструктури, коли в екстремально кризових ситуаціях створюється соціально-правова напруга як природне явище біомеханіки деформованих середовищ, в базисному векторі якого основні правила, норми та закони набувають вигляд, незалежний від системи координат. У кожному конкретному випадку юрисдикції, що забезпечує глобальну кіберінфраструктуру цивілізації, саме застосування тензорно-інваріантного числення дозволяє уникнути всіляких корупційних ризиків. Таке тензорно-інваріантне числення (у вигляді склярів та векторів) в адміністративно-правовому полі інформаційного капіталу створює універсальні методи й комп'ютерні програми. Це вирішення проблем, насамперед, в аерокосмічній розвідці та контррозвідці, в яких тензорні операції ефективно програмуються на відповідних алгоритмічних мовах комп'ютерних систем. Саме контррозвідувальна діяльність як базисний вектор (міжвідомчо-силовий суб'єктор) адміністратив-

но-правового поля і знаходить контрваріантні компоненти у тензорному численні багатовимірного простору кіберінфраструктурної цивілізації. Для цього варто використовувати систему криволінійних координат.

У цьому змісті гіпотеза позаземного синтезу амінокислот і нуклеїнових основ з огляду біоінформатики свідчить про те, що в космосі можна накопичити певну кількість органіки. Тоді літосфера стародавньої Землі сформувалась настільки, що в ній можливий розвиток життя, оскільки перший етап розвитку, утворення первинного органічного матеріалу, був уже пройдений. У цьому випадку життя на Землі розпочиналось не з синтезу елементарних органічних молекул, а з етапу утворення полімерів як сукупність протоклітини.

Адже є припустимим той факт, що прості елементи живої матерії виникли в земній атмосфері. Саме вони є проблемою води в первинних хімічних реакціях. Існування кватеронів води – давно відомий факт. Ще в кінці ХХ століття шотландський учений Чарльз Вільсон стверджував, що водяний пар містить електрично нейтральні кластери молекули H_2O . оскільки існування кластерів води неодноразово допускали еспериментально.

За всіх вище означених умов варто вважати, що у віртуальному цивілізаційному світі саме космічна інфраструктурна система, що тісно взаємодіє із земною поверхнею, є важливою структурною складовою інформаційного капіталу. Тому дисперсійний аналіз результатів ментально-ціннісних спостережень відіграє особливу роль у сучасних умовах глобалізаційних змін.

РОЗДІЛ 1.

НАУКОВА ПАРАДИГМА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ КІБЕРЦИВІЛІЗАЦІЇ ЯК ПРЕДМЕТ СУЧАСНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

1.1. Світоглядна юрисдикція інформаційного капіталу щодо еволюції кіберцивілізації

За сучасних *цифрових* умов духовного відродження в системі інформаційного капіталу на рівні особи, держави та суспільства невід’ємно зростає інтерес до проблеми розвитку та історії духовної культури. Все це і породжує **генеративно-цілісну сутність, структуру та механізм кіберцивілізації як фундаментально-науковий процес феноменально-цифрової комунікації завдяки усуккупненням (злиттям, співпаданням, резонуванням тощо) віртуальності в реальності, а реальності у віртуальності.** У цьому сенсі варто ретельно зупинитись на головних гіпотезах, припущеннях, які, насамперед, інформологічно пояснюють саме ретроспективу *аналогового* механізму біосоціалізації, але спочатку необхідно стверджувати позицію щодо теорії біологічного прогресу.

Як свідчить історія аналогової системи інформаційного капіталу, що вже переросла (трансформувалась, перевтілилась тощо) в сучасну цифрову, говорячи про кіберцивілізацію, в якій Людина постає як Кібермен поширена думка, згідно з якою соціальність виникає на певному етапі прогресуючого біологічного розвитку видів тварин. Коли мова заходить про розвиток,

у нашому конструкті це розвиток біосоціальності, то інтуїтивно його розуміють як прогресивне ускладнення, яке повинно «накладуватися» на відповідне ускладнення біологічних форм. Виконання такого підходу суттєво веде до спроб об'єднання двох напрямків прогресивного розвитку, коли більш складній органічній структурі відповідає більш вдосконалена соціальна.

З огляду на це, ретельне вивчення світоглядної юрисдикції інформаційного капіталу щодо саме еволюції кіберцивілізації, зокрема в річищі соціально-філософського аспекту біосоціальності, можливе із залученням таких понять, як аналогія і гомологія. За особливих обставин саме фіксована подібність у структурі тваринних спільнот ігнорується як неможлива через те, що ці спільноти утворені представниками різних філетичних таксонів. У зв'язку з цим суттєво нагадати, що ієрархія організмів, запропонована різними авторами (Аристотель, К. Лінней), є абстракцією і мобілізована показати «прогресивний» розвиток живих істот від простих форм до людини або навіть до Бога, якщо такий знадобиться. З огляду на це можна до безкінцевості множити подібні приклади, проте потрібно звернути увагу на головні висновки: 1) немає критеріїв складності організмів та їхньої прогресивності; 2) отримані в останній час експериментальні дані ігнорують старі уявлення про прогресивний устрій деяких груп тварин.

Вивчення біосоціального еволюціонізму *інформаційного капіталу людини* примушує звернутися до загальних уявлень про розвиток органічного світу. В контексті природничо-історичного походження виокремлюють дві важливі концепції – монофілізм і поліфілізм. Коротко відзначається, що монофілізм – виникнення організмів від загального пращура, а поліфілізм – виникнення нових таксонів від деяких пращурських форм.

Головною точкою зору на сьогодні є монофілітична позиція. Її логічним завершенням є згадана вище ієрархія живої природи. Використання цього витоку для аналізу біосоціальності призводить до того, що при описуванні подібних форм нам доводиться говорити про аналогії, тобто про зовнішнє за схожістю як прояв біологічної спільноти.

Опертя на монофілізм призводить до необхідності формувати систему, що відображає ускладнення і розвиток анатомо-фізіологічних структур, а не еволюцію біосоціальності. В силу цього постає питання: як загалом можна «зв'язати» форму біосоціальності з рівнем біологічної організації? Як порівняти соціальність бджоли і горили, виходячи з того, що перша належить до типу безхребетних, а друга – до типу хребетних? Головною відмінною рисою хордових є наявність хребетного стовбура, хорди. Якщо у бджоли немає систематично більш «вищої» ознаки – хорди, то чому вона повинна володіти соціальністю (соціальною, а не біологічною формою організації) нижчого рангу? Хорда надає (якщо загалом дає) її носіям анатомічно-фізіологічну вагомість і ніяк не може впливати на соціальність тварини.

Використання поняття «аналогія» дає змогу відкрити діалектику внутрішнього і зовнішнього при формуванні біосоціальності. Якщо ми передбачимо, що її поява є наслідком гомології, тоді можна стверджувати: виникнення біосоціальності було закладене в генетичній (внутрішній) програмі і просто реалізувалося за певних умов. Навпаки, якщо ознака є аналогічною, тоді можна передбачити, що її поява викликана дією зовнішніх чинників і не залежить від внутрішньої, біологічної організації. У такому випадку пошук причин біосоціальності пов'язаний: у першому випадку – з біологічним «устроєм» виду; у другому – з дією певного зовнішнього чинника. На наш погляд, вказівки на аналогічність дуже пошире-

ні у біології при описі джерельних форм, але майже відсутні при аналізі психологічних і соціальних феноменів.

Таким чином, підводячи короткий підсумок вищесказаного, необхідно підкреслити: по-перше, при поясненні біосоціальних форм організації у безхребетних і хребетних тварин необхідно враховувати їхню приналежність до різних філетичних угруповань; по-друге, розвиток біосоціальності відбувався паралельно (усуспільненість бджоли не є гомологічною спадковістю усуспільненості приматів); по-третє, використання методу аналогій дає можливість «згладити гострі кути», які виникають після прийняття теорії біологічного прогресу. Відіграючи домінуючу роль на ранньому етапі становлення теоретичної біології, ідея прогресу має бути переосмислена з позиції сучасного пізнання, оскільки шаблонне її використання веде до несуттєвого повторення гіпотез, які спочатку закладені самою концепцією прогресу.

У цьому розрізі вияв незалежного характеру соціалізації дає можливість сформулювати такі передбачення:

1. Соціалізація має коригуючий характер і її походження пов'язане з необхідністю прилаштовуватися до умов зовнішнього середовища.

2. Для розуміння специфіки механізму організації тваринних усуспільнень потрібен аналіз їхньої адаптивності.

3. Якщо біоусуспільнення фіксуються в різних таксономічних групах, то суттєво передбачити, що вони організовані згідно з рубіжним принципом.

4. Якщо організація біоусуспільнень дає певну селективну користь, то розвиток таких істот повинен йти в напрямку появи нових механізмів організації, що надає зростанню щаблю конформізму (прилаштованості), що певною мірою містить у собі концептуальну модель «біосоціонавігації».

На наш погляд варто було би умовно виокремити три групи соціальних тварин і запропонувати розділити їх на два типи – природжені і набуті. Виходячи із своїх міркувань про те, що соціальність є іманентною властивістю, яка притаманна органічній матерії, вона відокремлює спільноти, утворені в результаті: а) харчування; б) сприймання; в) розвитку взаємодії. Спільноти, утворені по першому типу, складаються з коралів, поліпів тощо. До другого типу відносяться спільноти безхребетних і хребетних.

Нижче подаються головні концепції, які відображають становлення і розвиток біосоціальної форми організації тваринних спільнот. Концепція біосупільства як розширеної сім'ї головний наголос спрямовує на розгляд генетичного сходження між членами біосупільств, щаблів їхньої єдиної дії у вирощуванні нащадків. Використання цього підходу показує, що спільноти-колонії розкривають у собі агрегацію елементів, які утворилися в результаті ділення клітки-засновниці біоспільноти. Іншими словами, це клон кліток, пов'язаних генетичним і функціональним зрощенням.

Аналіз спільнот комах показує таке: 1) високий рівень подібності особин у спільноті; 2) спільноти складаються з генетично подібних особин; 3) усі члени таких утворень є прямими нащадками обмеженої кількості особин.

Теорія розширеної сім'ї несе в собі появу біосоціальної за такою схемою: 1) поява нащадків; 2) прояв істинного піклування про нащадків; 3) участь нащадків у формуванні і культивуванні нових генерацій; 4) перекривання деяких генерацій. Таким чином, біоспільнота виникає в результаті ускладнення відносин між батьківськими особинами та їхніми прямими нащадками. Як певну модифікацію гіпотези розширеної сім'ї можна розглядати концепцію материнського маніпулювання, згідно з якою батьківські особини

першочергово породжують стерильних нащадків, що спонукає їх у наступному інтегруватися.

Теорія надорганізму

Неодноразово ідея надорганізму і формування спільнот використовувалася для пояснення суспільної організації в тваринному світі. Найбільш цілісно вона розроблена для суспільних комах. Вважають, що вперше описав сім'ю комах як надорганізм В. Венлер у статті «Колонія мурашок як організм». Автор передбачав, що спільнота аналогічна за своєю будовою і виконавчим функціям багатоклітинного тваринного організму. Також його бачення зводилось до таких положень: 1) одна особина спільноти є аналогом однієї клітини багатоклітинного організму; 2) в надорганізмі особини спеціалізовані на виконання певних функцій, які аналогічні системі органів і тканин цілісного організму; 3) існує інтеграційна система передавання інформації; 4) надорганізм і організм мають індивідуальні риси; 5) розмноження відбувається внаслідок розвитку генеративної тканини – аналогу репродуктивних особин; 6) надорганізм проходить у своєму розвитку всі стадії, притаманні організму, тобто народження, зростання, розвиток і відмирання. Незважаючи на начну простоту і високу міру аналогії, варто відзначити, що концепція надорганізму має і свої недоліки. Так, вважають, що особини спільноти не цілком генетично ідентичні порівняно з клітинами багатоклітинного організму [24, с. 22].

Підбиваючи підсумки теорії надорганізму, необхідно підкреслити таке: 1) цю концепцію неодноразово залучали для аналізу соціальних явищ, а тому вона цілком суттєва для опису феномену біосоціальності; 2) концепція надорганізму може бути розглянута як невід'ємний атрибут цілісного, холістичного підходу; 3) уявлення про спільноту надорганізму

дає можливість підійти до неї як до ієрархічно організованої системи, утвореної з однорідних елементів; 4) надорганізмий підхід відображає єдність органічного світу від клітинних до соціальних форм.

Ця концепція витримана у річищі соціобіологічного підходу. Отже, під біоспільнотою ми розуміємо сукупність взаємодіючих між собою організмів одного виду з функціональною диференціацією і спеціалізацією, пов'язаних високим рівнем генетичного зрощення і організованих в ієрархічну структуру.

Адаптивний характер біосоціальності

Як підкреслювалось, існують дві тенденції при розгляді біосоціальності – соціальність як іманентна властивість і як епіфеномен. Більш поширені уявлення про соціалізацію як епіфеномен, тобто як надфеномен, який виявляється у формі «надбудови» до біологічного. Для такої соціальності прийнято вказувати на селективну користь. Так, можна зустріти такий список: 1) захист від хижаків; 2) захист від умов середовища; 3) підвищення життєдіяльності, виживання; 4) підвищення ефективності харчування; 5) займання нових екологічних ніш; 6) підвищення ефективності розмноження; 7) стабільність популяції; 8) зміни умов середовища.

Соціалізація, розгортаючись під дією природного відбору, являє собою «останній шанс» недієздатних організмів для виживання. Вона створює нову цілісність для боротьби за виживання, знижуючи інтенсивність індивідуального відбору. Як зауважує Е.М. Панов: «В рамках соціобіології соціальність тлумачать як деяке новоутворення, що виникає на певній стадії еволюції тваринного світу». Він же вказував на те, що рівень узгодженості соціальних груп знаходиться на рівні особин. Іншими словами, спільнота неодмінно адаптована до середовища, як і пара або індивід.

Застосування гіпотези компенсаторного характеру біосоціалізації дає можливість зрозуміти причину такої форми організації. На противагу важко пояснити, для чого виникла «необхідність» інтегруватись в спільноті, якщо нове утворення такою самою мірою адаптоване в спільноті як особина. Адже соціогенеза сприймається як перехід від одиначної стадії до спільноти, при якому індивід «жертвує» своїми інтересами з метою підвищення налаштованості групи. Тоді неможливо уявити, для чого необхідно жертвувати на користь аналогічною мірою налаштованого утворення. Суттєво осмислити, що неадаптовані індивіди «змушені» жертвувати, щоб скрізь призму сукупної, групової узгодженості вижити в конкурентній боротьбі.

Згідно з М. Тінбергом [24, с. 24], який розглядав організм як «наділену» функціональністю сутність, можна зрозуміти, що колонія *Volvox* є спільнотою. Міра інтегрованості клітин у цьому контексті є невагомою. Тому така клітина недієздатна до самостійного функціонування, тобто є «неділимою» або індивідом-організмом.

Поява біосоціальної форми організації живої матерії має адаптивний, компенсаторний характер, оскільки біосоціалізація виникає в результаті пристосування до середовища не-пристосованих індивідуально осіб і розгортається під дією механізму природного відбору.

Соціалізація створює новітню цілісність у боротьбі за виживання. Вона анулює протиріччя міжіндивідуального відбору й інверсує його на груповий. Соціалізація як компенсаторний процес виникає внаслідок глобальних антропоморфозів Життя – це поява багатоклітинності і статевого розмноження, воно має характер пристосованості до цих явищ. Наприклад, спільноти-колонії виникають як один з можливих варіантів відповіді на антропоморфоз у формі появи багатоклітинності.

Зазначається, що соціогенеза прямує магістраллю репродуктивності стерілізації частини спільноти. В результаті цього процесу відбувається розмежування особин на дві групи – репродуктивних і соматичних тварин. Тому на ранніх етапах соціалізації в спільнотах-колоніях відбувається втрата певною частиною одноклітинних елементів здатності до реалізації, досягаючи епіцентрального розгалуження у соціальних комах.

При цьому, простежуються три послідовних етапи подібного репродуктивного розділення: генетичний контроль, контроль на рівні ембріогенези і «поведінкова стерілізація» дорослих особин. У спільнотах хребетних також виокремлюються елементи репродуктивної стерілізації. Ці спільноти змушені інверсувати «зайвих» або периферійних самців. У хребетних домінують розмноження «репродуктивного ядра» і звільнення молодих самців призводить до формування соціальної групи особин як елементів із спадкових тварин.

Належне правило біосоціалізації – звільнитися від зайвих самців, тобто обмеженого статевого процесу. «Ідеал» біоспільноти – партеногенетичне повторення одиничного організму в нащадках. Необхідно ствердити, що за результатом репродуктивності стерілізації і функціональної спеціалізації виникає залежність особин одна від одної, коригування їх до інтеграції. Понад те, на прикладі розвитку робочих особин у спільнотах комах можна говорити про те, що самиця-засновниця штучно «закладає» функціональну неповноцінність потомства як інтегрування спільнотою. Іншими словами, самиця-засновниця, не здатна до самостійного функціонування, повторює себе в нащадках, забезпечуючи економічне функціонування

Біосоціоеволюціонізм в боротьбі за обмежені ресурси

Життя загалом розглядається як боротьба за речовину, тобто ресурси. Так, Дж. Бернал відзначає, що обмін речови-